

τελέσωσιν ἐπὶ πολὺν εἰσέτι χρόνον μακρὰν τοῦ προσφιλοῦς πατρίου ἐδάφους ἢ ἂν περιστάσεις εὐνοϊκαὶ ἐπιτρέψωσιν αὐτοῖς οὐ μόνον τὴν παλινοστήσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνοδὸν αὐτῶν εἰς τὸν θρόνον, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου νομίμου μνηστῆρος δικαιωματικῶς ἀνήκει εἰς αὐτούς. Ἄλλ' ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν συμβῆ, ἡ ὑπόληψις τῶν τε ὁμοειθῶν καὶ τῶν ξένων πρὸς τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἀκεριότητα τοῦ χαρακτῆρος των, πρὸς τὰ ὑπέροχα χαρίσματα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς διανοίας των δὲν θὰ ἐλαττωθῆ ποτέ. Μνηστὴ δὲ φέρουσα τοιοῦτο ὄνομα, ἐμπρέπουσα κατὰ πάντα εἰς τὸν γενναῖον καὶ ἱπποτικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἡμετέρου βασιλόπαιδος Γεωργίου, κατακτᾷ ἀπὸ τοῦδε ἀμέριστον καὶ ἀνεπιφύλακτον τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ ζήσῃ.

Οὕτω ἡ θυγάτηρ τοῦ νικητοῦ τοῦ Σεδὰν καὶ ἡ θυγάτηρ ἐνὸς τῶν μελῶν τῆς οικογενείας τῆς διεκδικούσης νομίμως τὸ στέμμα τῆς Γαλλίας, πολεμήσαντος γενναίως κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς πατρίδος του, συναντῶνται πρᾶς τὰς βαθυμίδας τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου. Ὡς παράδοξα ἀληθῶς τῆς Εἰμαρμένης τὰ θέσφατα! Εἰς τὰς τρυφεράς ψυχὰς τῶν δύο νεανίδων δὲν δύναται νὰ ἐμφωλευῇ φυλετικὴ ἔχθροπάθεια. Ἄλλως τε κοινὸς ἦδη τίτλος θὰ συνενεῖ αὐτάς, ὁ τίτλος τῆς Ἑλληνίδος πριγκιπίσσης καὶ κοινὴ θὰ τὰς περιβάλλῃ ἡ ἀγάπη τῆς θετικῆς αὐτῶν πατρίδος. Καὶ ἡ ἀγάπη αὕτη ἔσται φυσικὴ, εἰλικρινής, ἐγκάρδιος, ἀνάλογος πρὸς τὰς δικαίας προσδοκίας, ἃς ἐμπνέουσιν. Ἀμφοτέραι φέρουσιν ὡς προῖκα πολύτιμον παροδόσεις ἀρετῆς καὶ εὐκλείας καὶ ἀμφοτέραι ἀνήκουσιν εἰς γένος ἔκλαμπρον ἐπιβάλλον ὑποχρεώσεις, διότι noblesse oblige. Ἀμφοτέραι προῶρισται νὰ προσθέσωσι διὰ τῶν ἐαυτῶν ἀρετῶν νέαν αἴγλην δόξης εἰς τὸν ἑλληνικὸν θρόνον, πρὸς ὃν, ὡς πρὸς τηλαυγῆ ἀστὴρα ἀποβλέπουσιν οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ ἐλευθερᾷ χώρᾳ ζῶντες, ἀλλὰ καὶ οἱ κθευδόντες· ἐν σκότει δουλείας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΡΟΙΚΑ!

Διήγημα.

Κατὰ τὰς ἐσπερίδας τοῦ στρατηγοῦ, ὅταν εἰσῆρχετο εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, φιλομειδῆς, δροσερά, γυμνώλενος, ψιθυρισμὸς θαυμασμοῦ διέτρεχε τοὺς δμῖλους τῶν παρὰ τὰς θύρας συνωθουμένων ἀξιωματικῶν. Ὅπισθὲν τῆς ἐβάδιζε μεγαλοπρεπῶς ἡ μήτηρ τῆς ἐν τῇ ἐπιδεικτικῇ κάπως ἐσθῆτι αὐτῆς, ὑψοῦσα τὴν ὑπ' ἀργυρᾶς κόμης ἐπιστεφομένην κεφαλήν

μεθ' ὑπερφηναίας, ὡς ἂν ἔλεγον: « Εἶνε ἡ κόρη μου! ». Ὁ πατήρ, συνταγματάρχης λεπτοφυῆς, ἤρεμος τὸ ἦθος, σεμνός, ἠκολούθει, προσέχων μὲ πατήσῃ τὰς οὐράς τῶν ἐσθῆτων τῶν κυριῶν.

Μόλις ἐκάθητο, οὐλαμὸς δλόκληρος ὑπολοχαγῶν καὶ λοχαγῶν, τὸ ἄνθος τῆς φρουρᾶς τῶν Βερσαλλιῶν, ἐν μεγάλῃ στολῇ, ξανθομούστακες ἢ καστανομούστακες, μὲ ρεμβώδεις ἢ προκλητικὸς ὀφθαλμούς, ἐπέπιπτον κατὰ τοῦ χορευτικοῦ αὐτῆς σημειωματαρίου. Ὑπὸ τὴν χρυσαίζουσαν δ' ἀνταύγειαν τῶν πολυφώτων, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς ὀρχήστρας, παρεδίδοτο εἰς τὸν χορὸν, εὐπετῆς καὶ φαιδρὰ ἀναρτωμένη ἀπὸ τῶν βραχιόνων τῶν χορευτῶν αὐτῆς.

Αἱ ἐπιθυμίαι τῆς δι' αὐτούς ἦσαν διαταγαὶ καὶ αἱ ἰδιοτροπίαί τῆς νόμοι. Κόρη τοῦ συνταγματάρχου! Καθ' ὃν χρόνον κατηρτίζοντο οἱ πίνακες τῶν προβιβασμῶν, ἤρκει ἀδιαφόρως νὰ ἐπαινέσῃ τινε, λέγουσα ἐπὶ παραδείγματι « Ἄ! ὁ ὑπολοχαγὸς δεῖνα, τί χαριτωμένος ἀξιωματικὸς καὶ τί ὠραῖα ὀπού χορεῖ! », διὰ νὰ δημιουργήσῃ δλόκληρον τὸ στάδιόν του. Διὰ τοῦτο ὠδήγει αὐτούς ὡς ἐν τοῖς γυμνασίοις, μετ' ἑλαφρῶς διοικητικοῦ ἤθους, φιλαρέσκου καὶ εἰς ἄκρον θελκτικοῦ.

Ἐγένετο οὕτως εἰκοσιδιετής, ζῶσα εὐθυμότητα. Ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν παρακολουθοῦσα τὸν πατέρα τῆς, μὲ ἀναπεπταμένην τὴν σημαίαν καὶ τὴν σάλπιγγα εἰς τὰ χεῖλη, διήγεν εἶδος νομαδικοῦ βίου. Ἡ μήτηρ τῆς ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ· ἤθελε νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ. Ἄλλὰ μετὰξὺ αὐτῆς καὶ τῶν μνηστῆρων ὑψοῦτο ἀνυπέρβατος φραγμὸς, φέρων τὴν ἀδυσώπητον φράσιν: « Δὲν ἔχει προῖκα! » Οἱ ἀξιωματικοὶ ἐρωτολόγουν, ἐχαριεντίζοντο, ἐγέλων, ἐχόρευον, ἀλλὰ περὶ γάμου ὀλίγον ἐσκέπτοντο.

Νὰ περιποιητῆται κανεὶς τὴν κόρην τοῦ συνταγματάρχου, διὰ νὰ λάβῃ καλὰς συστάσεις, μάλιστα! Νὰ ἐξωθήσῃ ὅμως τὰ πράγματα μέχρι γάμου, αὐτὸ ἦτο ἄλλο τραγοῦδι. Οὐδεὶς δὲ ἦτο διατεθειμένος νὰ ἐμάθῃ τὸν σκοπὸν του. Οὐδεὶς ἐξ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀρεστοί. Διότι πρὸ ἐνὸς τοῦλάχιστον ἔτους ἡ νεᾶνις ἠγαπᾶτο ὑπὸ αἰδήμονος καὶ ἀτόλμου ἐραστοῦ, ὃν, ἡ ἀχάριστος, ἐθεώρει ὡς γελοῖον.

Ὁ ἐραστὴς οὗτος ἦτο νέος πυρρομούσταξ καὶ γλαυκὸφθαλμος, ἐκ Λοθαριγγίας, ὅστις εἶχεν ἐξέλθει τῆς σχολῆς τῶν ὑπαξιωματικῶν. Εἶχε κταταχθῆ εἰς τὸν στρατὸν ἐν ἡλικίᾳ δέκκ ὀκτώ ἐτῶν, εἶχε πληρωθῆ εἰς τὴν μάχην τοῦ Κουλιμέ καὶ ἔφερε τὸ μετάλλιον τῆς ἀνδρίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶχε διέλθει διὰ τῆς σχολῆς τοῦ Σαιν-Σύρ, οἱ συνάδελφοί του συμπεριέφεροντο πρὸς αὐτὸν μεθ' ὑπεροφίας. Ἐκ χωρικῶν ἔλκων τὸ γένος ἦν εὐρωστός καὶ σωμα-

τώδης, ὀλιγολόγος δέ, καίτοι εἰς ἄκρον εὐμαθής. Λαμπρός ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν γυμνασίων, ἐν ταῖς αἰθούσαις ἦτο ἐντελῶς ἀδέξιος. Μόλις ἤξευρε νὰ χορεύῃ. Μόνον ὁ φόβος μὴ θεωρηθῆ σκαιός, τὸν ἠνάγκασε νὰ καλέσῃ ἀπαξ τὴν νεάνίδα. Ἄλλὰ τόσον ἐμπέρδευε τὰς εἰκόνας τοῦ τετραγόρου, ὥστε καὶ οἱ μᾶλλον ἐμπειροὶ χορευταὶ ἐσιγχύσθησαν. Ἐρκέσθη εἰς τὴν ἀξιοθρήνητον ταύτην δοκιμὴν, ἀντὶ νὰ ἀντικρύσῃ δὲ ἐκ νέου τὰ σαρκαστικά τῶν συγχορευτῶν του βλέμματα, θὰ ἐβάδιζε προθύμως καθ' ὀλοκλήρου κανονοστοιχίας μυδραλλιοβολούσης.

Χωμένος ἐντὸς τοῦ κουφώματος παραθύρου τινός, παρετήρει ἐπὶ ὥρας ἐκείνην ἣν ἐλάτρευε, νὰ χορεύῃ, γελόσσα καὶ ζωνερά. Παρηκολούθει τὴν μικρὰν κεφαλὴν της ἐν τῇ δίνῃ τοῦ στροβίλου καὶ ἐθώπευε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοὺς γαλακτόχρους αὐτῆς ὤμους. Ἐνίοτε ἀπετόλμα νὰ πλησιάσῃ τὴν μητέρα της καὶ μετ' εὐλαθείας ἀπηύθυνεν αὐτῇ μυρίας φιλοφρονήσεις. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἔφθανε τὸ μεγαλείτερον θάρρος του.

Ἐβλεπε μετὰ φθόνου τοὺς συναδέλφους του νὰ περιστοιχίζωσι τὴν νεάνίδα, νὰ ἀκκίζωσι τὸ σῶμα, νὰ ἐξαντλῶνται εἰς ὑποκλίσεις καὶ φιλοφρονήσεις. Πλήρης μελαγχολίας ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν: «Κάμμίαν ἡμέραν θὰ ἀκούσωμεν εἰς τὸ συσσίτιον ὅτι νυμφεύεται κάποιον ἀπὸ τοὺς κυρίους αὐτοὺς καὶ ὅλα θὰ τελειώσουν». Παρεφέρετο ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας ἐν τῇ παγερᾷ σιγῇ τοῦ δωματίου του. Προσεπιάθησε νὰ μεταπέισῃ ἑαυτὸν λογικῶς. Δὲν ἦτο τρελὸς νὰ ἐποφθαλμιᾷ τὴν χαϊδευμένην αὐτὴν κόρην, πλασμένην διὰ τὰς ἀνέσεις βίου πολυτελοῦς καὶ ἀπολαυστικοῦ; Ἦτο βεβαίως προωρισμένη εἰς πολυτάλαντόν τινα εὐπατρίδην καὶ οὐχὶ πτωχὸν ἀξιωματικὸν ὡς αὐτός.

Ἄλλ' ἀκουσίως αἱ σκέψεις του ἵπαντο πρὸς αὐτὴν. Τὴν ἔβλεπε κατὰ τὰς νυκτερινὰς αὐτοῦ ἀγρυπνίας, αἰθερίαν καὶ φιλογέλωτα, νὰ περιστρέφεται διαρκῶς ἐν τῇ μεθυστικῇ δίνῃ τοῦ στροβίλου. Ἐφραντάζετο ὅτι ἐκάλει αὐτὸν μετὰ πειρακτικῆς φιλαρεσκείας καὶ ἐβαυκαλίζετο πρὸς σιγμὴν μετὰ τὴν κενὴν ἐλπίδα, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀποδεχθῆ τὴν αἴτησίν του. Ἡ καρδιά του τότε ἐπάλλετο σφοδρῶς καὶ ἠσφυκτία. Ἐπὶ τέλους δὲν ἠμπόρεσε νὰ κρατηθῆ. Ἡ ζωὴ τοῦ εἶχε καταστῆ βάσανος φρικώδης. Μετέβη πρὸς συνάτησιν τοῦ ταγματάρχου, ὅστις ἀνέκαθεν τὸν ἠνόησε, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ἴδῃ τὸν συνταγματάρχην, χωρὶς δὲ νὰ θίξῃ κατηγορηματικῶς τὸ ζήτημα, νὰ προσπαθήσῃ νὰ μαντεύσῃ ἐκ τῶν λόγων του πῶς θὰ ἀπεδέχετο αἴτησιν γάμου. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην διῆλθε πλησίον μικρᾶς τεχνητῆς λίμνης, θεώμενος τοὺς

ἰχθῦς ἀναπηδῶντας ὑπὸ τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου μεταμελόμενος διὰ τὸ διάθημά του καὶ βλέπων ἤδη τὸ μέλλον ἐκτεινόμενον ζοφερὸν ἐνώπιόν του.

Τὴν ἐσπέραν, ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ στρατῶνος, ὁ ταγματάρχης λαβὼν αὐτὸν κατ' ἰδίαν, τῷ εἶπεν ἀποφασιστικῶς:

— Εἶδα τὸν συνταγματάρχην. . . Μὲ ἐδέχθη ἐξαίρετα καὶ ἰδοὺ τί μοῦ ἀπήντησεν: «Ὁ προστατευόμενός σου δὲν ἔχει λαπτόν, ἡ κόρη μου δὲν ἔχει προῖκα. Τί θέλει νὰ ὑπανδρεύσωμεν τὴν πείναν καὶ τὴν δίψαν; . . ». Καὶ ἔχει δίκαιον, νὰ σοῦ εἰπῶ. Λησμόνησε ἐντελῶς τὸ κορίτσι. Ἐὰν λυπῆσαι δὲ προσπάθησε νὰ παρηγορηθῆς μετὰ τὴν θεωρίαν.

Ὁ ὑπολοχαγὸς ἠὲ χαρίστησε τὸν ταγματάρχην, ἀλλὰ δὲν προσεπάθησε νὰ παρηγορηθῆ. Ἐπειδὴ δὲ ἐζητοῦντο ἀξιωματικοὶ ὅπως ἀποσταλῶσιν εἰς τὸ Τογκίνον, ὑπέβαλε τὴν αἴτησίν του καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐπεβίβασετο ἐν Βρέστη. Ἐνῶ δ' αὐτός, μετὰ τὴν καρδίαν τετρωμένην, ἐφευγε τῆς Γαλλίας, φερόμενος ἐπὶ τῶν ὄγκωδῶν τοῦ πελάγους κυμάτων, ἡ νεάνις, φαιδρὰ καὶ ἀμέριμνος, ἐξηκολούθει νὰ χορεύῃ ἐν φωτὶ καὶ ἄνθεσιν, ὑπὸ τοὺς μεθυστικούς ἤχους τῆς ὀρχήστρας.

Β'

Δύο ἔτη παρήλθον. Ὁ στρατηγὸς ἐδέχετο πάντοτε ἐν τῷ περικαλλεῖ αὐτοῦ μεγάρῳ. Ἄλλ' ἡ θελκτικὴ νεάνις, ἥτις ἄλλοτε δὲν ἔλειπεν ἀπὸ καμμίαν τῶν λαμπρῶν τούτων στρατιωτικῶν ἐορτῶν, δὲν περιέττατο πλέον εἰς αὐτάς. Ὁ πατὴρ της ἀπέθανεν, ἐνῶ ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ τοὺς ἀστέρας τοῦ στρατηγοῦ. Τὸν ἄνετον καὶ φιλοτερπῆ βίον τῶν δύο γυναικῶν διεδέχθη ζωὴ σκυθρωπὴ καὶ στενοχωρημένη. Ὅλοι οἱ λαμποκοποῦντες ἀξιωματικοί, οἵτινες τόσον ἀβρῶς ἐξεδήλουν τὰ αἰσθημάτ' αὐτῶν ἀπεμακρύνθησαν, μετὰ τῆς εὐθυμίας καὶ τῶν διασκεδάσεων. Εἶχε καὶ ὁ νέος συνταγματάρχης σύζυγον καὶ θυγατέρα. Πρὸς ταύτας, νέας ἀνάσας, αἱ φιλοφρονήσεις, οἱ ἀκκισμοὶ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς χθρῆς ψυχρῆς χαιρετισμὸς καθ' ὅδον καὶ εἴτα ἐσπευσμένη ἀπομάκρυνσις.

Ἡ ὀρφνὴ καὶ ἡ χήρ' ἀντήλλασσον πικρὸν μειδίαιμα καὶ ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον των. Μετέβαινον εἰς τὸν κῆπον, ἀπολαύουσαι, παρὰ τὴν μαλακὴν πόαν, τὴν γλυκύτητα τοῦ φθινοπωρινοῦ ἡλίου, ὅστις ἐχρῦσιζε τὰ ἀγάλματα καὶ ἐκιτρίνιζε τὰ φύλλα τῶν καστανεῶν. Ἐκάθηντο σκυθρωπαί, περιβεβλημέναι τὰς πενθίμους αὐτῶν ἐσθῆτας καὶ ἐν τοῖς ἤχοις τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς ἀνεύρισκον μακρυνὴν τινα ἀνάμνησιν τῆς οἰχομένης εὐτυχίας των. Ἐνόμιζον ὅτι οὐδὲν μετεβλήθη ἐν τῷ βίῳ των

καὶ ἀνέμενον σχεδὸν νὰ ἀκούσωσιν ὀπισθὲν τῶν τῆν τραχεῖαν καὶ ἠχηρὰν φωνὴν τοῦ συνταγματάρχου λέγοντος. «Καλημέραςας, σήμερα παίξει ἡ μουσικὴ τοῦ ἄλλου συντάγματος, ἡ ὁποία δὲν εἶνε ὅσον ἡ ἰδικὴ μας καλὴ.»

Ἄλλὰ ἠκούοντο μόναι αἱ φωναὶ τῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου παίζόντων παιδιῶν. Ἡ μήτηρ δ' ἀναστενάζουσα, προσεπάθει νὰ ἀναγνώσῃ τὰς ἐφημερίδας διὰ μέσου τῶν ἐκ τῶν δακρῶν θολουμένων διόπτρων της, ἐνῶ ἡ κόρη ἔρριπτε λαθραῖως μελαγχολικὸν βλέμμα ἐπὶ τῶν ἀρχαίων αὐτῆς χορευτῶν, οἵτινες δὲν τὴν ἀνεγνώριζον πλέον. Ἦτο ἤδη περίπου εἰκοσιπενταετίας, καὶ ἡ καλλονὴ αὐτῆς, λεπτυνθεῖσα ὑπὸ τῆς θλίψεως, προσέλαβε χάριν ἐπιβλητικωτέραν. Ὀμοιάζε πρὸς ἄνθος, τὸ ὅποιον ἡ θύελλα ἐδρόσισε καὶ ἐξήγειρε. Εἶχεν ἀποβάλει πλέον τὰς ἀτιθάσσους ἐκείνας ὀρέας, αἵτινες προσέδιδον αὐτῇ ἦθος ἐκκεντρικὸν καὶ ἀνήσυχον. Σοβαρὰ καὶ γλυκεῖα, ἐφαίνετο ὅτι ἀπέτιε νῦν τὰς ἀπολαύσεις τοῦ παιδρῶ αὐτῆς παρελθόντος.

Ἡμέραν τινὰ, εἰς τὴν μουσικὴν, μεταξὺ τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες περιεπάτων καπνίζοντες, συνομιλοῦντες, γελῶντες, νέα μορφή εἴλκυσε ζωηρῶς τὴν προσοχὴν της. Ἀκαριαίως ἐπικναθλέπει ἐνώπιόν της τοὺς χοροὺς τοῦ στρατηγοῦ καὶ τὸν ἀτολμον ἐραστήν της, καταβροχθίζοντα αὐτὴν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τινος γωνίας. Στρέφόμενη δὲ πρὸς τὴν μητέρα της λέγει:

— Μητέρα... κὺτταζε ὁ ὑπολοχαγός!...

Τὴν εἶχε καὶ αὐτὸς ἰδῆ, διότι καταλείπων τοὺς συντρόφους του, μὲ τὸ πηλίκιον ἀνὰ χεῖρας, προέβαινε πρὸς τὰς δύο γυναῖκας. Ἡ γηραιὰ μήτηρ συνέπτυξεν ἐν σπουδῇ τὰς ἐφημερίδας καὶ ἀποσύρουσα αὐτὰς ἐκ τοῦ ἔμπροσθέν της εὐρισκομένου καθίσματος, ἔτεινε αὐτὸ πρὸς τὸν ἀξιωματικὸν εὐμενῶς μειδιῶσα.

— Πῶς σεῖς εἶσθε, ὑπολοχαγέ!... Πόσος καιρὸς ἐπέρασε... Χαίρομεν πολὺ ὅτι σὰς ἐπικναθλέπομεν... Μὲ συγχωρεῖτε ὁμῶς· σὰς καλῶ ὑπολοχαγόν, ἐνῶ βλέπω ὅτι εἰς τὴν χειρίδα σας φέρετε καὶ τρίτον σαιρήτιον...

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐρυθριῶν διηγήθη, ὅτι μετὰ ἐξάμηνον ἐμπόλεμον ὑπηρεσίαν, προήχθη εἰς ὑπολοχαγόν, κατόπιν τῆς ἐν Νάμ-Δίμ μάχης. Ἐχῆρευον τόσαι θέσεις!... Ἐπειτα ἐκλείσθη μὲ τὸν ταγματάρχην Δομινὲ εἰς τὸ Τουέν-Κάν... Φοβερὰ πολιορκία, πέντε ἐβδομάδων, καθ' ἃς ἀγρύπνως ἔπρεπε νὰ ἀποκρούωσι τὰς ἐμμανεῖς ἐφόδους τοῦ σινικοῦ στρατοῦ, ἀδιακόπως πλήττοντος διὰ τῶν ἀνθρωπίνων αὐτοῦ κυμάτων τὰ ἡρειπωμένα τεῖχη τοῦ φρουρίου. Ἐπληγώθη τὴν τελευταίαν ἡμέραν, ἐν ἀποφασιστικῇ τινι ἐφῶδῳ, ἐνῶ μακρόθεν δεσπόζουσα τῶν ἰαχῶν τῶν κιτρινοχρῶν βραβερικῶν ὀρδῶν ἠκούετο ἡ γαλλικὴ σάλπιγξ, σημαίνουσα τὴν ἐπερ-

χομένην λύτρωσιν. Τί στιγμή μῆθος! Εἶδε τὸν ἐχθρὸν φεύγοντα καὶ τὴν τρίχρουν σημαίαν ἐπιφκινωμένην, ἔπεσε δ' ἄνευ θλίψεως, ἀφοῦ ἡ νίκη ἔστεφε τὰ γαλλικὰ ὄπλα. Ἡ κατὰστασις του ἐθεωρήθη τόσο σοβαρὰ, ὥστε, παρασημοφορηθεὶς, διατάχθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γαλλίαν. Κατὰ τὸν διάπλου, ἐθεραπεύθη σχεδὸν ἐντελῶς, ἀμα δὲ φθάσας συμπεριελήθη κατ' ἐκλογὴν ἐντῶ πίνακι τῶν ὑποψηφίων ταγματάρχων.

Αἱ δύο γυναῖκες ἐσιώπων. Ἡ μήτηρ, ἐν τῇ ἐμπειρίᾳ αὐτῆς περὶ τῶν στρατιωτικῶν πραγμάτων ἐσκέπτετο ὅτι ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς εἶχεν ὑπερβῆ δέκα ἔτη κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τοὺς συναδέλφους του. Ἡ κόρη ἐξήταζε τὸν νέον καὶ εὕρισκεν αὐτὸν λίαν ἠλλοιωμένον, μὲ τὴν ὠχρὰν καὶ ἰσχνὴν μορφήν του, ἣτις προσέδιδεν αὐτῷ εἰς ἄκρον διακεκριμένον ἦθος. Πῶς ἐπεριφρόνησαν τὸν ἀνδρῆιον τοῦτον στρατιώτην, ὅστις, πληρώσας μὲ τὸ αἷμά του ἕκαστον τῶν βαθμῶν του, ἐπανήρχετο, ἔχων ἀσφαλὲς τὸ μέλλον;

Καὶ ἐκεῖνος δὲ τὴν παρετήρει Ἡ σοβαρὰ καὶ σύννους αὕτη νεάνις ἦτο ἡ φιλοτάραχος καὶ ζωηρὰ κόρη τῶν αἰθουσῶν, ἣν εἶχε γνωρίσει ἄλλοτε; Γυνὴ ἄλλη ἀπεκαλύπτετο εἰς αὐτόν, ἐκκτοντάκις γοητευτικωτέρα ἐν τῇ θελκτικῇ καὶ ἀνησυχῶ αὐτῆς μελαγχολίᾳ. Ἄλλοτε τὸν εἶχε γοητεύσει, σήμερον τὸν ἐμάγειεν. Οὕτω τὴν ὠνευροπόλησεν. Ἦτο αὐτῇ. Πάντοτε ὠραία καὶ χηλιακὴ ἀγαθωτέρα. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν συνητηθήσαν, ἡ νεάνις δὲ τοιαύτην ἔκφρασιν λατρείας διέκρινεν ἐν τοῖς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὥστε ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον μετὰ τινος ἀμηχανίας. Ἐπελθούσης τῆς ἐσπέρας, αἱ δύο γυναῖκες ἠγέρθησαν καὶ ὁ ἀξιωματικὸς, μὴ δυνάμενος νὰ ἰποχωρισθῇ αὐτῶν, τὰς συνῶδευσε μέχρι τῆς οἰκίας των.

Τὴν ἐπιούσαν συνηήτησεν αὐτὰς ἐκ νέου εἰς τὴν μουσικὴν, καὶ οὕτω καθεξῆς ἐπὶ συνεχεῖς ἡμέρας. Ἐκάθητο παρὰ τὴν νεάνίδα καὶ ἐνῶ ἡ μήτηρ ἀνεγίνωσκε τὰς ἐφημερίδας συνομιλοῦν, ἀνεξάντλητοι καὶ ἐν τούτοις οὐδὲν σημαντικὸν λέγοντες. Τὸ φθινόπωρον ἐπροχώρει, τὰ κιτρινωμένα φύλλα ἐκάλυπτον τὸ ἔδαφος καὶ δὲν ἠδύνατό τις, ἐνεκα τοῦ ψύχους, νὰ μῆνῃ πλέον καθήμενος ἐν τῷ ὑπαίθρῳ. Περιεπάτου λοιπὸν διὰ τῶν ἐρήμων τοῦ παραδείσου δενδροστοιχιῶν. Ὁ λοχαγὸς καὶ ἡ νεάνις ἐβάδιζον λιγυρῶς καὶ τρυφερῶς, ὁ εἰς παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἄλλου.

Ὁ Δεκέμβριος διήλθεν οὕτως ἐν οἰκειότητι σχέσεων, ἣτις ὁσημέραι καθίστατο γλυκυτέρα. Ἄλλ' ὁ λοχαγὸς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐφαίνετο τεταραγμένος, νευρικός. Ἐν ἐρωτικῇ ἐξάσει ἡμέραν τινὰ συνέθλιψε τὸν βραχίονα τῆς νεάνιδος ἐπὶ τοῦ στήθους του, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπῆσσαν, ἐκεῖνη δ' ἐνόμιζεν ὅτι θὰ τῇ ψιθυρίσῃ:

«Σὲ λατρεύω!» Ἄλλ' ἐσιώπησε, μελαγχολήσας ὀλίγον. Ἡ παραχῆ του ἠῤῥαεν, ὅσον μάλλον προσήγγιζεν ἢ πρώτη τοῦ ἔτους Μετέβαινε συχνάκις εἰς Παρισίους, ἐμερίμα δ' ὀλιγώτερον περὶ τῶν δύο γυναικῶν. Ὑπόκωφος ἀνησυχία κατεῖχεν αὐτόν. Ἡπατῶντο ἀρά γε, ἢ τοὺς προητοιμάζεν ἐκπληξίν τινα;

Τὴν 31 Δεκεμβρίου δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμη μέχρι τῆς ἕκτης μετὰ μεσημβρίαν. Ἡ χῆρα ἀνεγίνωσκε τὴν ἐσπερινὴν ἐφημερίδα τῆς, ἐν ἣ ἔδημοσιεύοντο οἱ στρατιωτικοὶ προβιβάσμοι. Αἰφνης ἔγεινε περιπόρφυρος καὶ ἀνέκραξεν:

— Ἐπροβιβάσθη! ἔγεινε ταγματάρχης!

Ταυτοχρόνως βήματα ἐσπευσμένα ἠκούσθησαν, ἡ θύρα ἤνοιξε καὶ ὁ ἀνυπομόνως ἀναμεινόμενος εἰσῆλθεν. Ἐμειδιά, εἰς ἄκρον συγκεκινημένος, μειδιῶν δ' ἔστη πρὸ τῶν δύο γυναικῶν. Ἡ γηραιὰ μήτηρ ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας τῆς:

— Παιδί μου... τώρα ἐννοῶ τί εἶχες!

Ἄλλ' ὁ ἀξιοματικός, στρεφόμενος πρὸς τὴν νεάνίδα μετὰ τρυφερᾶς ὑπερηφανείας:

— Δεσποινίς, ἔχω νὰ σᾶς προσφέρω σήμερον ἐλπίδα μέλλοντος ἀσφαλοῦς· σᾶς ἀγαπῶ, μὲ δέχεσθε ὡς σύζυγον;

Ἡ νεάνις ὠχρίασεν, ἐνθυμουμένη τὴν πρώτην ἄρνησιν καὶ ἀναλογιζομένη τί ὁ ἀνδρεῖος οὗτος ἀξιοματικός ἐπραξεν ὅπως καταστῆ ἄξιος τῆς εὐτυχίας του, ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα καὶ στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου, προσκολῶσα δὲ τὰ χεῖλη ἐπὶ τῆς τραχείας ἐπιφανείας τῶν τοσοῦτον γενναίως κερδηθέντων σειρητίων τοῦ ταγματάρχου, ἔκλαυσε γλυκύτατα δάκρυα χαρᾶς!

(Georges Ohnet)

Δ. Κ.

ΑΙ ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.)

Τοιαύτη δὲ ἦτο ἡ καθολικότης τοῦ δημοσίου φρονήματος περὶ Ἑλλάδος, ὥστε ὁ πρόεδρος Monroe ἐν τῷ διηγῆματι αὐτοῦ πρὸς τὴν Δίικταν τῆ 20 Νοεμβρίου 1823 εἶπε: «Ἰσχυρὰ ἐλπίς ὑφίσταται ἀπὸ μακροῦ, στηριζομένη εἰς τὴν ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν τῶν Ἑλλήνων, ὅτι θὰ ἐπιτύχωσιν ἐν τῷ ἀγῶνι των καὶ θὰ καταλάβωσι θέσιν ἰσότιμον μετὰ τῶν ἔθνων τοῦ κόσμου. Πιστεύεται, ὅτι ὅλος ὁ πεπολιτισμένος κόσμος ἐπιδεικνύει μέγιστον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας των. Εἰ καὶ οὐδεμία δύναμις ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ οὐδεμία, ὡς

μανθάνομεν, μετέσχε τοῦ ἀγῶνος ἐκντίον αὐτῶν. Ὁ ἀγῶν αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομά των ἐπροστάτευσεν αὐτοὺς ἀπὸ κινδύνων, οἵτινες πρότερον ἤθελον καταβάλλει πάντα ἄλλον λαόν. Οἱ συνήθεις ὑπολογισμοὶ συμφερόντων καὶ ἐπικτήσεως μετ' ἐπιθυμίας προσαρτήσεων, αἵτινες ἀναμιγνύονται πολλάκις εἰς τὴν πολιτείαν τῶν ἔθνων, φαίνεται ὅτι δὲν ἐπέδρασαν ἐπὶ τὴν τύχην αὐτῶν. Ἐκ τῶν γεγονότων, ἄτινα περιῆλθον εἰς γνῶσιν ἡμῶν, ἔχομεν λόγους νὰ πιστεύωμεν, ὅτι οἱ ἔχθροὶ αὐτῶν ἀπώλεσαν διὰ παντός πάσαν ἐπ' αὐτῶν κυριαρχίαν καὶ ὅτι ἡ Ἑλλὰς θὰ καταστῆ ἔθνος ἀνεξάρτητον. Γὸ δὲ νὰ τύχη τούτου εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῶν θερμοτάτων ἡμῶν εὐχῶν».

Τῆ δὲ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὑπεβάλλετο εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑπόμνημα παρὰ τῶν πολιτῶν τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐν τούτῳ οὗτοι ἐξέφραζον τὴν πεποίθησιν αὐτῶν, «ὅτι ὁ ἐλληνικὸς ἀγῶν οὐ μόνον ἐδικαιοῦτο νὰ τύχη τῶν ἀγαθῶν εὐχῶν τῆς ἀμερικανικῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο συνεβιάζετο πρὸς τὰς βλέψεις τῆς κυβερνήσεως, πάσης δυνατῆς ἐπικουρίας.» Τὸ ὑπόμνημα ἐπερατοῦτο διὰ μνείας «τῆς ἐξ ἴσου ὀλεθρίας εἰς τὴν ἐλευθερίαν, τὴν παιδείαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν βαρβρικῆς κυριαρχίας τῶν Τούρκων, ὑπὸ τὴν ὁποίαν οἱ Ἕλληνας ἐπὶ αἰῶνας ἐτυραννήθησαν σκληρότατα» κατ' ἀντίθεσιν «πρὸς τὸν νοήμονα, ἐπιχειρηματικόν, ἐλεύθερον καὶ ἐμπορικόν χαρακτῆρα τῶν Ἑλλήνων, τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, τὴν φιλολογίαν, τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐνδοξὸν ἱστορίαν».

Ἀπαντῶν δὲ εἰς ἐπερώτησιν τῆς Διαίτης ὁ πρόεδρος Monroe καὶ ὁ ὑπ' αὐτὸν γραμματεὺς τῆς ἐπικρατείας Ἰωάννης Quincy Adams, ὑπέβλεν ἐγγράφα περιέχοντα ἰδιάζον ἐνδιαφέρον καὶ περιλαμβάνοντα ἀλληλογραφίαν μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀμερικανῶν πολιτευομένων μετὰ πληροφοριῶν περὶ τῆς προσόδου τοῦ πολέμου καὶ στατιστικῶν περὶ τῶν γεωγραφικῶν διαίρεσεων τῆς Ἑλλάδος, τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς, τῶν προϊόντων καὶ τῶν πόρων.

Ἐν δὲ τινι ἐγγράφῳ, δι' οὗ ἀπαντᾷ ὁ Adams εἰς τὸν ἐν Λονδίῳ Ἀμερικανὸν προσβευτήν, διαπέμποντα τὴν ἐπίκλησιν τῶν Ἑλλήνων περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῶν παρὰ τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως, ἔγραψεν: «Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἠδύναντο νὰ βοηθήσωσι τοὺς Ἕλληνας μόνον διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν διαθήσεως μέρους τῆς δημοσίας αὐτῶν δυνάμεως ἢ τῆς δημοσίας αὐτῶν εἰσπράξεως, τοῦτο δὲ ἠδύναντο νὰ φέρῃ αὐτάς εἰς πόλεμον πρὸς τὴν ὀθωμανικὴν πύλην καὶ ἴσως πρὸς ὅλας τὰς βαρβάρους δυνάμεις. Ἀλλὰ, ὡς γνωρίζετε, ἡ τοιαύτη διάθεσις τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ δημοσίου ταμείου κατὰ τὸ ἡμέτερον πολίτευμα δὲν εἶνε